Katma Değer Vergisi Kanunu Değişiklik Karar (No: 3946)

30.12.1993 Tarihli 21804 Sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete - Katma Değer Vergisinin İade Talebi 718 Sayılı Kararının Eki Kararda Değişiklik (Kanun No: 3946)

30.12.1993 Tarihli 21804 Sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete

KANUN

Kanun No. 3946 **Kabul Tarihi : 26.12.1993**

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 3505 Sayılı Kanun ve 2978 Sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanun ve 3065 Saydı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun

BİRİNCİ BÖLÜM

213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 1. — 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 414 üncü maddesine aşağıdaki c ve d bentleri eklenmiştir.

c) Bu Kanunun; 104, Mükerrer 115, 177, 232, 252, Mükerrer 298, 313, 343, 344, 345, Mükerrer 347, 353, Mükerrer 355, 356 ve 361 inci maddeleri ile Kanuna bağlı usulsüzlük cezalarına ait cetvelde yer alan maktu had ve miktarlar 1.1.1993 tarihi itibariyle geçerli olan had ve tutarlarına yükseltilmiştir.

d) Bu Kanunda yer alan maktu had ve miktarlar için (177 ncı maddede yazılı maktu had ve miktarlar hariç) Bakanlar Kurulu (b) bendinde yer alan yetkisini kullanmadığı takdirde; her bir takvim yılında uygulanacak maktu had ve miktarlar, bir önceki yılda uygulanan maktu had ve

miktarlara, bu yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artış yapılmak suretiyle tespit edilir. Bu suretle hesaplanan maktu had ve miktarlarda 10 000 lira kesirleri nazara alınmaz.

MADDE 2. — 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Ek 13 üncü maddesinin 4 numaralı fıkrasının birinci paragrafında yer alan "Bakanlar Kurulu : " ibaresi "Maliye Bakanı : " olarak, (a) bendinde yer alan % 35 oranı % 50, % 45 oranı da % 60 olarak değiştirilmiş ve bu fıkranın sonuna aşağıdaki hükümler eklenmiştir.

Görev yapılan birim ve iş hacmi, görev mahalli, görevin önem ve güçlüğü, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi gibi kriterlere göre yapılacak ek ödemelerin farklı miktarları ve ödemeye ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanı tarafından tespit edilir.

Yukarıda belirtilen esaslar dahilinde yapılacak ödemeler Gelir Vergisine tabi tutulmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA

KANUN İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 3. — 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Gecikme Zammı, Nispet ve Hesabı

Madde 51. — Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı % 9 gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirleri tam ay olarak hesap edilir.

Gecikme zammı 5 000 liradan az olamaz.

213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre uygulanan kaçakçılık, ağır kusur ve kusur cezaları hariç olmak üzere ceza mahiyetinde olan amme alacaklarına gecikme zammı tatbik edilmez. Bakanlar Kurulu, gecikme zammı nispetlerini aylar itibariyle topluca veya her ay için ayrı ayrı, iki katına kadar artırmaya veya bu nispetleri °7o 30'una kadar indirmeye, yeniden kanunî hadlerine getirmeye ve gecikme zammı asgarî miktarını 10 katına kadar artırmaya yetkilidir.

MADDE 4. — 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 107 nci maddesine ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. Ödeme müddetinin bitim tarihinden itibaren altı ay geçmesine rağmen, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi ve bunların fer'ileri ve cezaları ile bu vergiler dışında kalan ve vergi, resim, harç niteliğinde olmayan diğer amme alacaklarını ödemeyen amme borçlularının ad ve unvanları ile borç miktarları, yılda en çok bir defa Maliye Bakanlığınca topluca ilan edilebilir. Bu ilan sırrın ifşaı ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre vergi mahremiyetinin ihlali sayılmaz. Maliye Bakanlığı, ilan edilecek amme alacaklarını nev'ileri ve asgarî miktarı itibariyle sınırlamaya, ilanın şeklini, yapılacağı yer ve zaman ile diğer usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

MADDE 5. — 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun Geçici 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici 7 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Kanunun 3505 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi ile değişik 51 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca asıl addolunan alacakların tahsiline devam edilir ve bu alacaklara asıl addolundukları tarihten ödendikleri tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı tatbik edilir. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre uygulanan kaçakçılık, ağır kusur ve kusur cezalarından vadesi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce olanlara gecikme zammı tatbik edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUN U İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 6. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir. Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak millî piyango bileti satanlar, yukarıdaki şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisinden muaftır. Bu muaflığın, 94 üncü madde uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur.

MADDE 7. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 202 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle eklenen ek 1, ek 2 ve ek 3 üncü maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yatırım İndiriminin Mahiyeti

Ek Madde 1. — Dar mükellefiyete tabi olanlar dahil, ticarî veya ziraî kazançları üzerinden vergiye tabi mükelleflerin (adi ortaklıklar, kollektif ve adi komandit şirketler ile kurumlar vergisi mükellefleri dahil) yaptıkları yatırımlar, bu bölümde yazılı kayıt ve şartlar dahilinde, ilgili kazançlarından indirilir. Yatırım indiriminin Şartları

Ek Madde 2. — Yatırım indiriminin uygulanmasında aşağıda yazılı şartlar topluca aranır :

1. İndirimin uygulanacağı ticarî ve ziraî kazanç bilanço esasına göre tespit edilmiş olmalıdır.

2. Yatırımlar, kalkınma planları ve yıllık programlarda belirtilenlerden Maliye Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından müştereken seçilen sektörler veya konularda yapılmalıdır.

3. Yapılan yatırım, ticarî ve sınaî yatırımlar için en az 3 000 000 000 lira, ziraî yatırımlar için en az 500 000 000 lira olmalıdır.

4. Yatırıma başlamadan önce Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına başvurularak geıekh bilgi ve belgelerin tevdi edilmiş ve yukarıda belirtilen şartların mevcudiyeti tasdik edilerek, Yatırım Teşvik Belgesi verilmiş olmalıdır. Araştırma, plan ve proje masrafları ile arazi temini için yapılan giderler hariç olmak üzere, yatırımla ilgili her türlü harcamalar yatırıma başlandığını gösterir.

5. Yatırım, tasdik edilmiş bulunan şartlar ve süreler dahilinde yapılmış olmalıdır. Tasdik edilen şartlarda meydana gelecek değişikliklerin ve sürelerde doğabilecek gecikmelerin vukuundan itibaren üç ay içinde Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bildirilmesi ve onayının alınması şarttır. Müracaatın zamanında yapılmaması veya değişikliklerin kabul edilmemesi halinde, evvelce yapılan tasdik hükümsüz addolunur ve yatırım indiriminden yararlanma hakkı ortadan kalkar. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yukarıdaki şartlar çerçevesinde vereceği Yatırım Teşvik Belgesinin bir örneğini Maliye Bakanlığına gönderir. Belgedeki vize ve iptaller de ayrıca bildirilir. Yatırım indiriminden yararlanma şartları ve uygulama esasları ile diğer hususlar Maliye Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca müştereken belirlenir.

Yatırım İndiriminin Konusu ve Nispeti

Ek Madde 3. — Yatırım indirimine, kaynağı ne olursa olsun, ek 2 nci maddede yazılı şartlan haiz bulunan yatırımlarla ilgili harcamalardan; bina (sadece turizm işletmeleri için), makina, tesisat, araç (sadece işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olanlar) ve benzeri amortismana tabi aktif

değerlerin yeni olanlarının maliyet bedelleri esas teşkil eder.

Aktif değerlerin yeni olmasından maksat, bunların yurt içinde veya dışında daha önce hiçbir şekilde kullanılmamış bulunmasıdır. Yurtdışında kullanılmış olsa dahi Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca uygun görülen makina ve tesislerin ithali halinde, bu aktif kıymetler yatırım indirimi uygulaması bakımından yeni addolunur.

Arazi veya arsa tedariki, yedek parça temini, esas proje dışında münferit makina, tesisat, araç mübayaası için yapılan harcamalara indirim uygulanmaz. Turizm işletmelerinde inşa edilmiş olarak veya inşa halinde satın alınan binaların satın alma bedeli üzerinden, yatırım indirimi yapılmaz.

Petrol Kanununa göre yürütülen arama ve sondaj faaliyetleri için yapılan ve aktifleştirilen harcamalardan, ilgili bakanlığın görüşü alınmak suretiyle, Maliye Bakanlığınca belirlenenler, yatırım indirimi uygulaması bakımından yatırım harcaması sayılır.

Maliye Bakanlığı, yukarıda yer alan harcamalardan hangilerinin yatırım indirimine konu olacağını belirlemeye yetkilidir.

Yatırım indiriminin nispeti, yatırım miktarının % 20'sidir. Bakanlar Kurulu bu oranı, kalkınmada öncelikli yöreler ile kalkınma planı ve yıllık programlarda özel önem taşıdığı belirtilen sektörlerde yapılan yatırımlar için % 70 oranına kadar artırmaya veya kanunî orandan az olmamak üzere yeniden tespit etmeye yetkilidir.

Bakanlar Kurulunca tespit edilen yeni oranlar, Bakanlar Kurulu Kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yapılan harcamalara uygulanır.

MADDE 8. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir. Gayrimenkullerin ve menkul kıymetlerin alım-satımı ile devamlı olarak uğraşanlar hariç olmak üzere, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin iktisap tarihinden itibaren en az iki tam yıl süre ile aktiflerinde yer alan gayrimenkul ve iştirak hisselerinin elden çıkarılmasında maliyet bedeli, bunların iktisap edildiği ve elden çıkarıldığı yıllar hariç olmak üzere her takvim yılı için Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerleme oranında artırılarak kazancın tespitinde dikkate alınır.

MADDE 9. —- 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Götürü Usulde Ticarî Kazancın Tespiti

Madde 46. — 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartlan topluca haiz olanların ticarî ve sınaî işlerinden sağladıkları safi kazançlar, Maliye Bakanlığınca tanzim edilecek cetvellerde belirtilen iş nevilerine göre götürü olarak tespit olunur.

Bu suretle tespit olunacak safı kazanç asgari ücretin yıllık brüt tutarının;

— 5 inci dereceye giren mükellefler için % 15'i,

— 4 üncü dereceye giren mükellefler için % 30'u,

— 3 üncü dereceye giren mükellefler için % 50'si

— 2 nci dereceye giren mükellefler için % 90'ı,

— 1 inci dereceye giren mükellefler için % 140'ı dır. Bakanlar Kurulu, bu oranları iki katına kadar artırmaya veya kanunî oranlarına kadar indirmeye yetkilidir. Bu yetki, iş grupları, sektörler, il ve ilçeler büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücavir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları yöreler itibariyle veya sabit bir işyerinde faaliyet yapılıp yapılmadığına göre topluca veya ayrı ayrı kullanılabilir.

Bakanlar Kurulu ayrıca, bu maddeye göre tespit edilen safi kazanç tutarlarını,

— Kalkınmada birinci derecede öncelikli yörelerde faaliyette bulunan mükellefler için % 50'ye, kalkınmada ikinci derecede öncelikli yörelerde faaliyette bulunan mükellefler için % 40'a kadar indirmeye,

— Münhasıran belediye teşkilatı bulunmayan köylerde (belediyelerin mücavir alan sınırları hariç) işyeri bulunan ve faaliyet gösteren mükellefler için % 70'e kadar indirmeye,

Yetkilidir.

Birinci fıkrada yazılı safi kazanç tutarları, mükelleflerin götürü matrahları addolunur.

Götürü safi kazanç tutarlarının tespitinde, takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarı esas alınır Asgarî ücrette artış yapılmayan yıllarda, takvim yılı başında geçerli olan safi kazanç tutarları, o yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artırılarak, ertesi takvim yılında uygulanacak götürü safi kazanç tutarları hesaplanır.

Safi kazanç tutarlarının hesaplanmasında 100 000 liraya kadar olan tutarlar dikkate alınma.

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında 47 nci maddede yazılı emlak vergisi tarhına esas olan vergi değerleri toplamı (vergi değeri bilinmeyen hallerde yıllık kira bedeli, her ikisinin de belli olmaması halinde, takdir komisyonlarınca takdir edilecek kira bedeli toplamı) ve 48 inci maddede yazılı iş hacmi ölçüleri toplu olarak, diğer şartlar ortakların her biri için ayrı ayrı aranır.

Ortaklarından birisi gerçek usule göre gelir vergisine tabi bulunan ortaklıklarda, diğer ortakların ticarî kazancı da gerçek usulde tespit olunur.

Adı ortaklık halinde çalışanlardan aynı zamanda diğer şahsî bir işle de iştigal edenlerin gerçek veya götürü usullerden hangisine göre vergilendirileceği, 47 ncı maddenin 2numaralı bendi ile 48 ıncı maddede yer alan ölçülerden şahsî işine ait olanlara ortaklıklardan hissesine düşen miktarların eklenmesi suretiyle tespit olunur. Şahsî işin mevcut olmaması halinde bu ölçülerden muhtelif ortaklıklardaki hisselerin toplanması ile yetirilir.

Adı ortaklıklarda ortakların götürü kazanç hissesi, ortaklığın girdiği sınıf ve dereceye göre bulunan kazanca her ortak için %50 nispetinde bir zam yapıldıktan sonra bulunan miktar, ortaklık mukavelesinde yazılı hisse nispetlerine, böyle bir mukavele mevcut değilse eşit olarak ortak sayısına bölünmek suretiyle tespit olunur.

Mükelleflerin birinci fıkrada yazılı derecelerden hangisine gireceği, vergi dairesi tarafından tayin edilir.

Ancak, vergi dairesi ilgili meslek kuruluşunun görüşünü isteyebilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tayin ve tespite Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 10. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının 1-9 numaralı bentlerinde yer alan yıllık alış, satış ve hâsılat hadlerinin

31.12.1993 tarihi itibariyle uygulanan tutarları 1 kat artırılmış ve maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yıllık alış, satış ve hâsılat hadleri; sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için geçerli olan asgarî ücret tutarının takvim yılı içinde artırılması halinde bu ücretteki artış oranında, asgarî ücretin artırılmadığı yıllarda ise Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artırılmak suretiyle tespit edilir. Bu surette tespit edilen yıllık alış, satış ve hâsılat tutarları, ertesi takvim yılında uygulanır. Şu kadar ki, götürü safi kazanç tutarlarının tespitine ilişkin 46 ncı maddede yazılı oranların Bakanlar Kurulunca artırılması halinde, safi kazanç tutarları artırılan mükellefler için bu maddede yazılı yıllık alış, satış ve hâsılat tutarlarını da bir katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 11. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Götürü Usule Tabi Olmanın Şartlarını Takvim Yılı İçinde Kaybedenler

Madde 50. — Götürü usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Şu kadar ki, 48 inci maddede yazılı yıllık alış, satış ve hâsılat hadlerinin bir katını aşanlar bu hadleri aştıkları tarihten itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Götürülük şartlarını haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler, taleplerini takip eden ay basından veya taleplerini izleyen takvim yılı basından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilecek olanlar ve gerçek usulde vergilendirilen mükellefler, bir daha hiçbir şekilde götürü usule dönemezler. Bu kişilerin aynı türden iş yapan eş ve çocukları da bu faaliyetleri nedeniyle götürü usulden yararlanamazlar.

MADDE 12. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 4 ve 12 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. 4. Her türlü taahhüt işleri yapanlar ile bu kişilere derece derece taahhütte bulunanlar, 12. Maliye Bakanlığınca teklif edilen ve Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak

üzere il ve ilçelerin belediye sınırlan (mücavir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibariyle veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler.

MADDE 13. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına 4 numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki 5 numaralı bent eklenmiştir.

5. Mükellefin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira harcamalarının yıllık toplam tutarının 1/3'ü.

Şu kadar ki indirim konusu harcamaların Türkiye'de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzelkişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin işverene verilmesi şarttır. Bu suretle hesaplanan indirim tutarı, harcamanın yapıldığı yıla ait ücretin yıllık vergi matrahının % 35'ini geçemez. Bu indirim de dikkate alınmak suretiyle hesaplanan vergi ile mükellefin o yıl içinde tevkif suretiyle ödediği vergi tutarı arasındaki fark, ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği gelir vergisinden mahsup edilir veya işverenler aracılığı ile kendisine nakden iade edilir. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan % 35 nispetini sıfıra kadar indirmeye kanunî oranına kadar artırmaya veya harcama konuları, harcama ve ücret tutarları itibariyle farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir. Ücretlilerin harcama belgelerinin işverene ibrazı, beyanı ve verginin iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya, bu uygulamanın usul ve esaslarını tayin ve tespite Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 14. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesinin birinci fıkrası bu fıkranın bentleri hariç olmak üzere, aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Aşağıda yazılı hizmet erbabanın safi ücretleri Maliye Bakanlığınca tanzim edilecek cetvellerde belirtilen iş nevilerine göre götürü olarak tespit edilir.

Her bir dereceye ait götürü ücretler, 46 nci maddede dereceler karşılığı gösterilen safi kazancın % 50'sidir.

MADDE 15. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 69 uncu maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Safi kazançların götürü usulde tespit ve

vergilendirilmesinde, 46 ve 47 nci maddeler ile 48 inci maddenin 8 numaralı bendi ve 50 nci madde ve 51 inci maddenin 12 numaralı bendi hükümleri uygulanır.

MADDE 16. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye 12 numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki 13 ve 14 numaralı bentler eklenmiştir.

4. Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yıllık veya özel beyanname veren kurumların, indirim ve istisnalar (Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 1 ve 6 numaralı bentlerine göre kurumlar vergisinden müstesna tutulan kazançlar ile yatırım indirimi tutarı hariç) düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısım; 13. Mükerrer 75 inci maddede yazılı vergi alacağı. 14. Bu maddenin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yer alan menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında sağlanan menfaatler.

MADDE 17. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 75 inci maddeyi takiben aşağıdaki mükerrer 75 inci madde eklenmiştir.

Vergi Alacağı

MÜKERRER MADDE 75. — Tam mükellefiyete tabi kurumlarca:

1. Tam mükellefiyete tabi gerçek kişilere dağıtılan kâr paylarının,

2. Adi ortaklıklara, kollektif ve adi komandit şirketlere dağıtılan kâr paylarının,

3. Eshamlı komandit şirketlere dağıtılan kâr paylarından bu şirketlerin komandite ortaklarına isabet eden kısmın,

1/3'ü, bunların vergi alacağını teşkil eder.

Yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları için vergi alacağı hesaplanmaz.

MADDE 18. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Bu Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının 7 numaralı bendinde belirtilen değer artış kazancının hesabında iktisap bedeli, gayrimenkul ve bu nitelikteki hakların iktisap edildiği ve elden çıkarıldığı takvim yılları hariç olmak üzere, her takvim yılı için Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerleme oranında artırılarak tespit edilir.

MADDE 19. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir,

İstisna hadleri İçinde kalan kazanç ve iratlar için yıllık beyanname verilmez.

MADDE 20. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Toplama Yapılmayan Haller

Madde 86. — Aşağıda yazılı hallerde gelir toplanmaz ve yıllık beyanname verilmez,

1. Yabancı memleketlerde elde edilenler hariç olmak üzere, tam mükellefiyette vergiye tabi gelir sadece;

a) Tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretlerden (birden fazla işverenden ücret alan ve ücretlerinin yıllık gayri safi tutarları toplamı 225 milyon lirayı aşan hizmet erbabının ücretleri hariç),

b) Tamamı tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunan ve gayri safi tutarları toplamı 225 milyon lirayı aşmayan, arızî serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ve vergi alacağı dahil olmak üzere kuramlardan elde edilen kâr paylarından,

c) Götürü usulde vergilendirilen Ücretler, ticarî ve meslekî kazançlardan,

d) Yukarıda sayılan kazanç ve iratların bir kaçı veya tamamından İbaret ise.

2. Dar mükellefiyette vergiye tabi gelir sadece;

a) Tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler, serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile kuramlardan elde edilen kâr paylarından,

b) Değer artışı kazançları veya arızî kazançlardan,

c) Yukarıda sayılan kazanç ve iratların bir kaçı veya tamamından ibaret ise.

MADDE 21. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 87 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tam mükellefiyette, vergiye tabi yıllık gayri safi kazanç ve iratlarının toplamı 225 milyon lirayı aşmayan mükelleflerin, bu kazanç ve iratlarından vergisi tevkif yoluyla kesilmiş bulunan ücretler, arızî serbest meslek kazançları, menkul ve gayrimenkul sermaye iratları, vergi alacağı dahil olmak üzere kurumlardan elde edilen kâr paylan, götürü usulde vergilendirilmiş bulunan ticari, meslekî kazançlar ve ücretlerini beyannameye İthal etmeleri ihtiyaridir.

Ücretler (birden fazla işverenden ücret alan ve ücretlerinin yıllık gayri safi tutarları toplamı 225 milyon lirayı aşan hizmet erbabının ücretleri hariç), götürü usulde tespit olunan ticari ve meslekî kazançlar, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları 225 milyon liralık haddin hesabında nazara alınmaz.

MADDE 22. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi Tevkifatı

Madde 94. — Kamu idare ve müesseseleri, İktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların İktisadî İşletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu İşleri icra edenlere yapılan ödemelerden (69 uncu maddede yazılı olanlara ve noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden,

b) Diğerlerinden,

3. 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden,

4. Dar mükellefiyete tabi olanlara, telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden,

5. a) 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan Ödemelerden,

b) Vakıflar ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden,

c) Kooperatiflere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden,.

6. a) Dağıtılsın veya dağıtılmasın Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 4 numaralı bendinin;

i) (a), (c) ve (d) bentlerinde yazılı kazançlardan,

ii) (b) alt bendinde yazılı kazançlardan,

b) Dağıtılsın veya dağıtılmasın 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından (Yatırım fonları ve ortaklıkları hariç);

i) Halka açık anonim şirketlerde,

ii) Diğerlerinde,

7. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından (tam mükellef kurumlara ödenenler dahil);

a) Devlet tahvili faizlerinden,

b) Hazine bonosu faizlerinden,

c) Toplu Konut idaresi île Kamu Ortaklığı İdaresince çıkarılan menkul kıymetlere sağlanan gelirlerden,

d) Nama yazılı tahvil faizlerinden,

e) Hamiline yazılı tahvil faizlerinden,

f) Diğerlerinden,

8. Mevduat faizlerinden (bankalar dışında kalan tam mükellef kurumlara ödenenler

dahil);

a) Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile özel finans kurumlarınca döviz katılma hesaplarına Ödenen kâr paylarından,

b) Nama yazılı mevduat hesaplarına yürütülen faizlerden,

c) Hamiline yazılı mevduat hesaplarına yürütülen faizlerden,

d) Diğerlerinden,

9. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 12 numaralı bendinde yer alan menkul sermaye

iratlarından (tam mükellef kurumlara ödenenler dahil);

a) Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr paylarından,

b) Kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından,

c) Özel finans kurumlarınca kâr ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kâr paylarından,

10. Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak milli piyango bileti satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden,

11. Çiftçilerden satın alınan ziraî mahsuller için yapılan ödemelerden;

a) Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için,

b) Diğer ziraî mahsuller için,

12. PTT acenteliği yapanlara, bu faaliyetleri nedeniyle ödenen komisyon bedeli üzerinden,

13. Götürü usule tabi olan ticaret ve serbest meslek erbabına, esnaf muaflığından yararlananlara ve diğer kişilere mal ve hizmet alımları için gider pusulası karşılığında yapılan ödemelerden,

14. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 14 numaralı bendinde yer alan menkul sermaye iratlarından (Bankalar dışında kalan tam mükellef kurumlara ödenenlar dahil),

%25 vergi tevkifatı yapılır.

Tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçilerin yukarıdaki hükümlere göre yapacakları tevkifat ticarî, mesleki ve ziraî işleriyle ilgili ödemelerine münhasırdır.

Yukarıdaki bentlerde yazılı vergi tevkifatının yapılmasında 96 ncı madde hükmü göz önünde tutulur.

Bu maddenin 6 numaralı bendinin (a) ve (b) alt bentlerine göre üzerinden vergi tevkifatı yapılan kurum kazancından kâr payı alanlara, tevkif suretiyle alınan vergi red ve iade olunmaz.

Bakanlar Kurulu, bu maddede yer alan tevkifat nispetini, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki;

— Tam ve dar mükellefler ile gerçek ve tüzel kişiler itibariyle, Yasama B

— 6, 7, 8 ve 9 numaralı bentlerde yer alan kazanç ve iratlardan, mevduat veya menkul kıymetin vadesi ve menkul kıymetlerin türlerine göre,

— 6 numaralı bendin (b) alt bendinde yer alan menkul sermaye iratları kapsamına giren Devlet tahvili, Hazine bonosu faizleri ve Toplu Konut İdaresi ile Kamu Ortaklığı idaresince çıkartılan menkul kıymetlerin gelirlerine isabet eden kısım için (bu kısım, bu faiz ve gelirlerin toplam kurum hasılatı içindeki payına göre hesaplanır),

— 11 numaralı bent gereğince ziraî mahsul bedelleri üzerinden yapılacak vergi tevkifatında, ziraî mahsulün ticaret borsalarında tescil ettirilerek satılıp satılmadığına veya destekleme kapsamında alım yapan kurumlar ile diğerlerine göre,

— 13 numaralı bentte yer alan ödemelerde ödeme yapılan kişilerin mükellef olup olmadıklarına veya ödemenin konusunun emtia veya hizmet alımı emtia ve hizmet alımının birlikte olmasına göre,

Farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

Bakanlar Kurulu, bu maddede yer alan tevkif at nispetini, kara, deniz ve hava ulaştırması işiyle iştigal eden dar mükellefler için, ülkeler itibariyle ve karşılıklı olmak şartıyla, ayrı ayrı veya topluca sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir.

MADDE 23. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Gelir Vergisine tabi gelirler;

75 000 000 liraya kadar % 25

150 000 000 liranın 75 000 000 lirası için, 18 750 000 lira, fazlası % 30

300 000 000 liranın 150 000 000 lirası için, 41 250 000 lira, fazlası % 35

600 000 000 liranın 300 000 000 lirası için, 93 750 000 lira, fazlası % 40

1 200 000 000 liranın 600 000 000 lirası için, 213 750 000 lira, fazlası % 45

2 400 000 000 liranın t 200 000 000 lirası için, 483 750 000 lira, fazlası % 50

2 400 000 000 liradan fazlasının 2 400 000 000 lirası için 1 083 750 000 lira, fazlası % 55

Nispetinde vergilendirilir.

MADDE 24. —31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 120 nci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Kurumlar da dahil olmak üzere, mükellefler dilerlerse, ilgili hesap döneminde üçer aylık bilanço ve gelir tablosuna göre hesaplanan kazançlarının % 25'ini geçici vergi olarak öderler. Bu usulde hesaplanan geçici vergi, üçer aylık dönemleri takıp eden ayın 20 ncı günü akşamına kadar gelir

veya kurumlar vergisi bakımından bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve aynı süre içinde ödenir. Bu usulü seçen mükellefler hakkında ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu usulü seçen mükellefler iki yıl geçmeden bu usulden dönemezler. Yapılan incelemeler sonucunda, geçmiş dönemlere ait geçici verginin eksik beyan edildiğinin tespiti halinde, eksik beyan edilen bu kısım için resen veya ikmalen geçici vergi tarh edilir. Ancak, yıllık beyanname verme süresi geçtikten sonra geçici verginin aslı aranmaz, bu vergiye gecikme faizi ve ceza uygulanır.

MADDE 25. —31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa, 121 inci maddeyi takiben aşağıdaki mükerrer 121 inci madde eklenmiştir.

Götürü Mükelleflerdeki Vergi Tevkifatı ile Vergi Alacağının Mahsubu

MÜKERRER MADDE 121. — A) Götürü usule tabi ticaret ve serbest meslek erbabına bu faaliyetleri ile ilgili olarak yapılan ödemelerden 94 üncü madde uyarınca tevkif edilen vergiler, bu mükelleflerin ertesi takvim yılına götürü usulde tespit edilen kazançları üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir.

Tevkif yoluyla kesilen verginin, götürü usulde tespit edilen kazançlar üzerinden hesaplanan vergiden fazla olması veya mükellefin işini terk etmesi halinde, bu tutar mükellefe İade edilmez.

B) 75 inci madde gereğince menkul sermaye iradı sayılan mükerrer 75 inci maddedeki vergi alacağı, aşağıdaki esaslara göre gelir vergisine mahsup edilir.

1. Mükerrer 75 inci maddenin 1 numaralı bendinde yazılı gerçek kişilerin vergi alacağı, yıllık beyanname ile bildirilmek kaydtyla beyanname Üzerinden hesaplanan gelir vergisine mahsup edilir.

2. Mükerrer 75 inci maddenin 2 numaralı bendinde yazılı adi ortaklıklar, kollektif ve adi komandit şirketlerin vergi alacağı, kâr paylarının alındığı yıl, ortaklık ve şirketlerce hâsılat olarak kaydedilir. Bu vergi atacağı, ortaklarca verilecek yıllık gelir vergisi beyannamelerinde hisseleri oranında mahsup edilir.

3. Mükerrer 75 inci maddede yazılı eshamlı komandit şirketlerin komandite ortaklarının vergi alacağı, anılan şirketlerin kâr paylarını aldıkları yıl komandite ortaklar tarafından hisseleri oranında elde edilmiş ticarî kazanç olarak kabul edilir ve verecekleri gelir vergisi be-

yannamelerinde mahsup edilir.

Bu fıkraya göre yapılan mahsup sonucu kalan vergi alacağı tutarı, hiçbir şekilde iade edilmez ve mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edilmez.

C) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları, tayin ve tespite Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 26. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 123 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yetki

Mükerrer Madde 123, — 1. Bu Kanunun; 13, 17, 21, 47, 53, 68, Mükerrer 80, 111 ve 112 nci maddelerinde yer alan maktu had ve tutarlar, 1.1.1993 tarihi itibariyle geçerli olan had ve tutarlarına yükseltilmiştir.

2. Bu Kanunun 13, 17, 21, ek 2, 47, 53, 68, mükerrer 80, 82, 86, 87, 111 ve 112 nci maddelerinde yer alan maktu had ve tutarların her birini ayrı ayn veya topluca 10 katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

3. Bakanlar Kurulu, 47, 86 ve 87 nd maddelerde yazılı hadler hariç olmak üzere, 2 nci fıkrada yazılı yetkilerini kullanmadığı takdirde, her bir takvim yılında uygulanacak maktu had ve tutarlar, önceki yılda uygulanan maktu had ve tutarlara bu yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artış yapılmak suretiyle tespit edilir.

4. Bu Kanunun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesinin, her bir takvim yılında uygulanacak gelir dilimleri, önceki yılda uygulanan gelir dilimi tutarlarına bu yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerleme oranında artış yapılmak suretiyle tespit edilir. Bu gelir dilimlerine karşılık gelen vergi oranlarını, her bir dilim için ayrı ayrı veya topluca 10 puana kadar artırmaya veya indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

5. Bu maddeye göre, maktu had ve tutarların tespitinde 100 000 liraya, 103 üncü maddede yer alan gelir dilimleri tutarlarının tespitinde ise 10 000 000 liraya kadar olan tutarlar nazara alınmaz.

MADDE 27. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “..... sağladıktan kazançlar..." ifadesinden sonra "(Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin İkinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yer alan menkul kıymetlerin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar hariç)’’ hükmü ve aynı geçici maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiş, geçici 35 inci maddenin 2 numaralı fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde, (7) numaralı fıkrasının numarası (8) olarak değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki 7 numaralı fıkra eklenmiştir.

Menkul kıymetler yatırım fonları ve ortaklıkları, risk sermayesi yatırım fonları ve ortaklıkları ve gayrimenkul yatırım fonları ve ortaklıklarından sağlanan kâr payları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır,

f) Tik defa ise başlayan mükelleflerde işe başlanılan yılda, götürülük şartlarını haiz olanlardan kendi isteği ile götürü usulden gerçek usule geçen mükelleflerde ise, gerçek usulde vergilendirilmeye başlandığı yıldan itibaren üç yıl süre ile faaliyette bulunulan yörede uygulanan temel gösterge tutarının yansı uygulanır.

7. Mükellefler; kendilerine, eşlerine ve çocuklarına ait ve üzerinden gelir vergisi ödenen gelirleri (hamiline yazılı mevduat ve hamiline yazılı menkul kıymetlerden elde edilen gelirler hariç) ile kendilerine ve eşlerine ait emekli, maluliyet, dul ve yetim aylığı bulunduğunu belgelendirdikleri takdirde, bu gelirler, hayat standardı esasına göre kazancın tespitinde izah nedeni gelir olarak kabul edilir.

MADDE 28. — 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 38. — Gelir Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılan Mükerrer 20 ncı maddesinde yer alan istisna hükmünün uygulanmasına, 1.1.1994 tarihinden önce faaliyete geçen işletmelerin kazançları hakkında, istisna suresi sona erinceye kadar devam olunur

GEÇİCİ MADDE 39. — 1) 1.1.1994 tarihinden önce Yatırım Teşvik Belgesine bağlanmış olan yatırımlar için yapılacak harcamalara (kurumlar vergisi mükelleflerinin yatırım harcamaları dahil) yatırım indirimine dışkın eski hükümler, bu tarihten sonra alınan Yatırım Teşvik Belgesine bağlı yatırım harcamalarına ise yatırım indirimine ilişkin yeni hükümler uygulanır. Bu Kanunla değişik

Ek 3 üncü maddenin dördüncü fıkrası hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan Teşvik Belgeleri kapsamında 1.1.1994 tarihinden itibaren yapılan harcamalara da uygulanır.

2) Bu Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 38 inci ve mükerrer 81 inci maddelerinin sonuna eklenen fıkraların hükmü, 1/1/1994 tarihinden önce iktisap edilen gayrimenkul ve iştirak hisseleri hakkında, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre yemden değerleme oranının tespit edildiği yıldan İtibaren uygulanır.

3) a) Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişmeden önceki 94 uncu maddesinin (A) fıkrasının, 7, 8 ve 15 numaralı bentleri ile bu Kanunla kaldırılan mükerrer 39 uncu maddesi, özel hesap dönemleri de dahil olmak üzere, kurumların 1993 yılına ait olup, 1.1.1994 tarihinden itibaren beyan edilecek kazançları hakkında da uygulanır

b) Tam mükellef kurumlardan 1994 yılı içinde elde edilen kâr payları için Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişmeden önceki hükümleri, öze! hesap dönemi 1994 yılı içinde biten kurumlardan aynı yıl içinde eide edilen kâr payları ve vergi alacakları hakkında ise Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişen hükümleri uygulanır.

c) Kurumların 1.1.1995 tarihinden önceki dönemlere ait ihtiyat akçeleri ve banka provizyonlarının bu tarihten sonra dağıtılması veya sermayeye eklenmesi halinde, bu kâr payları için Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişik hükümlerİ uygulanır.

d) Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca tayın ve tespit edilir

4) Gerçek usulde tespit edilen ticarî kazancı olan eşin, bu kazançlarının safî tutarı ve ücretlerinin brüt tutarının yıllık toplamı, 16 yaşından büyük sanayi kesiminde çalışan işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının 4 katım aşmaması şartıyla, bu kazanç ve ücretlerin aile reisi beyanına dahil edilmesi ihtiyaridir.

Bu fıkra hükümleri, 1994 - 1999 takvim yılı gelirlerine uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasında, asgarî ücretin takvim yılı sonunda geçerli olan tutarı esas alınır.

5) Yıllık beyanname ile beyanı gereken ve Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 5, 6, 7, 12 ve 14 numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarının aşağıda belirtilen indirim oranının uygulanması suretiyle bulunacak kısmı, 31.12.1999 tarihine kadar gelir

vergisinden müstesnadır. Bu istisna, Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yazılı menkul kıymetlerin alım-satımından doğan kazançlar hakkında da uygulanır; Ancak, döviz cinsinden açılan hesaplara Ödenen faiz ve kâr payları hakkında uygulanmaz. Bu istisnanın, ticari işletmelere dahil bu tur gelirlere şumulu yoktur.

İndirim oram, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre o yıl için tespit edilmiş olan yeniden değerleme oranının son oniki aylık dönemde 1 yıl vadeli Devlet tahvili için uygulanan ortalama faiz oranına bölünmesi suretiyle Maliye Bakanlığınca bulunur.

Bu istisnanın, tevkif yoluyla kesilen vergiye şumulu yoktur.

6) Tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına, münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığında ödenen ücretler, 1.1.1994 - 31.12.2000 tarihleri arasında gelir vergisinden müstesnadır. Bu ücretler üzerinden % 10 oranındık gelir vergisi tevkifatı yapılır. Bu İstisnanın tevkif yoluyla ödenen gelir vergisine şumulu yoktur.

Bakanlar Kurulu % 10 oranını, % 25 oranına kadar artırmaya veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

7) Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişik 85, 86 ve 87 nci maddelerinde yer alan hükümler, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 5, 7, 12 ve 14 numaralı bentlerinde yer alan ve 1.1.1997 tarihinden önce elde edilen menkul sermaye iratları hakkında uygulanmaz. Ticari işletmeye dahil olan bu gelirler, bu maddenin kapsamı dışındadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

5422 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 29. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre, Sermaye Piyasası Kurulunca halka açık anonim şirket olduğu kabul edilen şirketler, bu-Kanun ve Gelir Vergisi Kanunu uygulaması bakımından da “halka açık anonim şirket” sayılır. Ancak, bu şirketlerin halka arz edilen hisse senetlerinin, nominal sermayesine oranının en az. % 15 olması şarttır. Bakanlar Kurulu, bu oranı uygulayacağı

takvim yılından 6 ay önce ilan etmek şartıyla % 40’a kadar yükseltmeye veya kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir,

MADDE 30. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

istisnalar

Madde 8. — Dar mükellefiyete tabi kurumlar dahil bu maddede yazılı kurum kazançları, kurumlar vergisinden müstesnadır:

1. Kuramların, tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine iştiraklerinden elde ettikleri kazançlar (Yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları hariç);

2. Aşağıda yazılı kooperatiflerin ortakları için hesapladıkları risturnlardan;

a) İstihlak kooperatiflerinde; ortakların şahsi ve ailevî gıda ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak için satın aldıkları malların kıymetlerine göre hesaplanan risturnlar,

b) İstihsal kooperatiflerinde; ortakların istihsal ederek kooperatife sattıkları veya kooperatiften istihsal faaliyetinde kullanmak üzere satın aldıkları malların kıymetine göre hesaplanan risturnlar,

c) Kredi kooperatiflerinde; ortakların kullandıkları kredilere göre hesaplanan risturnlar, d) Ortakların idare gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan sarf olunmayacak iade edilen kısımlar,

Bu risturnların nakden veya aynı kıymette mal ile ödenmesi istisnanın uygulanmasına mani değildir. Ortaklardan başka kimselerle yapılan muamelelerden doğan kazançlar ile ortaklarla ortaklık statüsü dışında yapılan muamelelerden doğan kazançlar hakkında usturalara müteallik istisna hükmü uygulanmaz. Bunların genel kazançtan tefrikinde ortaklarla yapılan İş hacminin genel iş hacmine olan nispeti esas tutulur.

Bu risturnlar, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmaz. Ortaklara dağıtımı, kâr dağıtımı sayılmaz.

3. Turizmi Teşvik Kanunu hükümleri dairesinde "Turizm İşletmesi Belgesi" veya 1618 sayılı Seyahat Acentalar Birliği Kanunu gereğince “Seyahat Acentası İşletme Belgesi” atmış olan kurumlar m münhasıran bu belge konusu faaliyetlerinden döviz olarak elde ettikleri hâsılatın % 20’si (mezkûr dövizlerin yetkili bankalar ve yetkili müesseselerde bozdurulduğunun tevsiki şartıyla, işletmenin ilk defa faaliyete geçtiği tarihten itibaren 10 yıl süre İle kurum kazancından indirilir. Kurumun unvanının veya nevinin değişmesi veya işletmenin başka bir kurum tarafından devir alınması halinde istisna, kalan süre için uygulanır. Elde edilen dövizleri bizzat bozdurmayan ve dövizi sağlayan müessese veya acentadan doğrudan doğruya pay alan turizm müesseseleri, bu istisnadan aldıkları pay oranında faydalanırlar. Dövizi bozduran kurum, bu kısım Üzerinden istisnadan yararlanamaz.)

Bakanlar Kurulu yukarıda yer alan % 20 oranım sıfıra kadar indirmeye veya Kanunda yer alan orana kadar artırmaya yetkilidir.

4. a) Portföyünün en az % 25’i hisse senetlerinden oluşan menkul kıymetler yatırım fonları (döviz yatırım fonları hariç) ile aynı nitelikteki menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

b) (a) alt bendi dışında kalan menkul kıymetler yatırım fonları (döviz yatırım fonları hariç) ile menkul kıymetler yatırım ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

c) Risk sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,

d) Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,

Bu bentte yer alan kazançlara ait istisnanın, bu Kanunun 24 üncü maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur. Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddelerine göre tevkif edilen ve Ödenen vergiler, sadece Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendinin (a) alt bendine göre yapılan vergi tevkifatına mahsup edilir. Mahsup edilemeyen vergiler hiçbir şekilde iad6 edilmez.

Bu bentte yer alan % 25 oranını % 20’ye kadar indirmeye veya % 100‘e kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Türkiye’de işyeri veya daimî temsilcisi bulunan ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıkları ile aynı nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenen dar mükellefiyete tabi yatırım fonları ve ortaklıklarının istisnadan faydalanma şartlarını, bu hususta düzenlenecek belgeleri ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları tayin ve tespite Maliye Bakanlığı yetkilidir.

5. Kuramların rüçhan hakkı kuponlarının satışından elde ettikleri kazançları ile anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibarî değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar.

6. Bu maddenin 4 numaralı bendinin (a), (c) ve (d) alt bentlerinde belirtilen yatırım fonlarının katılma belgeleri ve yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kâr payları,

Kuramların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin ödemelerin kurum kazancından gider olarak indirilmesi kabul edilmez,

MADDE 31. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin birinci ve beşinci fıkralarında yer alan parantez içi hükümler aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 6 numaralı bendi uyarınca tevki fata tabi tutulan kazanç ve iratlardan bu madde hükmüne göre ayrıca tevkifat yapılmaz.)

(Şu kadar ki Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 5 ve 7 numaralı bentlerinde yer alan menkul sermaye İratları ite yatırım fonları ve ortaklıklarının katılma belgeleri ve hisse senetlerinden elde edilen kâr paylarının verilecek beyannamelere dahil edilmesi zorunludur.)

MADDE 32. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Verginin Oranı

Madde 25. —Kurumlar vergisi, bu Kanuna göre tabi olunan kurum kazancından %25 oranında alınır.

Yukarıdaki orana göre hesaplanan vergi, indirimi Pe istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının % 20'sinden az otamaz. Bu hesaplamada iştirak kazançları ile yatırım fonları ve ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları dikkate alınmaz.

Bu Kanunun 18 ve 19 uncu maddelerine göre vergilendirilen yabancı ulaştırma kurumlarında vergi oranını karşılıklı olmak şartıyla ülkeler itibariyle kara, deniz ve hava ulaştırma kurumlan için ayrı ayrı veya topluca sıfıra kadar indirmeye veya bu maddede yazılı oranın bir katını geçmemek üzere yeni bir oran tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esastan belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 33. — 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 21. — 1) Kurumlar Vergisi Kanununun bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki 8 inci maddesinin*,

a) 2, 3,4, 5, 6,7, 8, 9, 10,11, 12, 13,16,17 ve 19 numaralı bent hükümleri, kurumların 1993 yılına İlişkin olup 1.1.1994 tarihinden itibaren beyanı gereken kazançları hakkında da uygulanır.

b) 14 numaralı bent hükmü, kurumların 1.1.1994 tarihinden önce devraldıkları kurumlara ait zararlar hakkında da uygulanır.

c) 15 numaralı bendinde yer atan istisna hükmünün uygulanmasına, 1.1.1994 tarihinden önce faaliyete geçen işletmelerin kazançları hakkında istisna süresi sona erinceye kadar devam olunur.

d) 18 numaralı bent hükmü, 1.1.1994 tarihden önce satışı yapılan (vadeli saüşlar dahil) iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerinin satışından doğan kazançlar hakkında da uygulanır.

2) Kurumlar Vergisi Kanununun bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki 25 inci maddesi hükmü ile bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Mükerrer 25 ve geçici 19 uncu maddeleri hükümleri, burumların 1993 yılına ilişkin olup, 1.1.1994 tarihinden itibaren beyanı gereken kazançları hakkında da uygulanır.

3) İştirak edilen şirketlerden bedelsiz alınan hisse senetlerinin satışında maliyet bedeli, bu hisse senetlerinin itibarî değeri esas alınarak Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinin sonuna bu Kanunun 8 inci maddesi ile eklenen fıkra hükmüne göre artırılmak suretiyle bulunur. Bu hüküm 31.12.2010 tarifline kadar uygulanır.

4) Yurt dışında yapılan inşaat, onarma, montaj işlerinden ve teknik hizmetlerden sağlanan ve 1.1.1994-31.12.1999 tarihleri arasında Türkiye'de genel netice hesaplarına intikal ettirilen kazançlardan mahallinde Ödenen benzeri vergilerin, Türkiye'de tarh olunan kurumlar vergisinden indirilmesi sonucu ilk kısım. Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasının 6 numaralı bendinin (b) alt bendine göre yapılan vergi tevkifatına mahsup edilir. Ancak, mahsup edilecek miktar, yabancı memleketlerde elde edilen kazançlar üzerinden bu Kanunun 25 inci ve Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (6/b) bendine göre hesaplanan vergilerin toplamından fazla olamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

1318 SAYILI FİNANSMAN KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİK

MADDE 34. — 29.7.1970 tarihli ve 1318 sayılı Finansman Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 10. — Bu Kanunun 4, 5 ve 6 inci maddelerinde yer alan (I), (II), (III), (IV) ve (V) sayılı tarifelerdeki 1.1.1993 tarihi itibariyle geçerli olan vergi miktarları % 100 oranında artırılmıştır. Bakanlar Kurulu bu oram bir kat artırmaya yetkilidir.

Her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan vergi miktarları o yıl İçin Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ifan olunan yeniden değerleme oranında artırılır.

Bakanlar Kurulu, yeniden değerleme oranının % 50'sinden çok % 50'sindeıı az olmamak u/ere yeni oranlar veya bu oranlar içinde farklı vergi miktarları tespit etmeye, EURO 93 normlarını sağlayan katalitik konvertör sistemi ile teçhiz edilmiş taşıtlarda tespit edilen bu oranı veya vergi miktarlarını % 50 nispetine kadar indirmeye yetkilidir.

Bu suretle hesaplanan ve ödenmesi gereken vergi miktarlarında 10 000 liranın, (IV) sayılı tarife için ödenecek vergi miktarlarının hesaplanmasında ise 1 000 liranın altındaki tutarlar dikkate

alınmaz.

ALTINCI BOLÜM

197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİK

MADDE 35. — 18.2.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 10. — Bu Kanunun 5 ve 6 ncı maddelerinde yer alan (I), (II), III) ve (IV) sayılı tarifelerdeki L1.1993 tarihi itibariyle geçerli olan vergi miktarları % 70 oranında artırılmıştır.

Her takvim yılı başından geçerli olmak uzere önceki yılda uygulanan vergi miktarları o yıl için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerleme oranında artırılır.

Bakanlar Kurulu, yeniden değerleme oranının % 50'sinden çok, % 50'sinden az olmamak üzere yeni oranlar veya bu oranlar içinde farklı vergi miktarları tespit etmeye, EURO 93 normlarını sağlayan katalitik konvertör sistemi ile teçhiz edilmiş taşıtlarda tespit edilen bu oranı veya vergi miktarlarım 50 nispetine kadar indirmeye yetkilidir.

Bu surette hesaplanan ve ödenmesi gereken vergi miktarlarında 10 000 liranın, (III) sayılı tarife için ödenecek vergi miktarlarının hesaplanmasında ise 1 000 liranın altındaki tutarlar dikkate alınmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

3505 SAYILI KANUN ÎLE ILGİLÎ DEĞİŞİKLİK

MADDE 36. — 3.12.1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesindeki "31.12.1993" tarihi "31.12.1998" olarak değiştirilmiştir,

SEKİZİNCİ BÖLÜM

2978 SAYILI VERGİ İADESİ HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİK

MADDE 37. — 2.2.1984 tarihli ve 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi iadesinden yararlanacak olanlar ile vergi iadesine tabi tutulacak mat ve hizmet alanlarını yukarıda belirtilenlerle sınırlı olmaksızın tespit etmeye, kapsama almaya veya kapsam dışına çıkarmaya, vergi iade usul ve esaslarım belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

KALDIRILAN HÜKÜMLER

MADDE 38. — 1) 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

a) 40 inci maddesi,

b) 41 inci maddesi,

c) 205 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile eklenen ek 10 uncu maddesi,

2) 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

a) Mükerrer 20 nci maddesi,

b) 24 üncü maddenin 3 numaralı bendi,

c) Mükerrer 39 uncu maddesi,

d) 87 nci maddesinin son fıkrası,

e) Geçici 19 uncu maddesi,

f) Geçici 23 üncü maddesinin ikinci cümlesi,

g) Geçici 37 nci maddesi,

3) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun;

a) 7 nci maddesinin 2 numaralı bendi,

b) Mükerrer 25 inci maddesi,

c) Geçici 2 ve 13 üncü maddeleri,

d) Geçici 19 uncu maddesi,

4) 25.10,1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 46 nci maddesinin 6 nci bendi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 39. — Bu Kanunun;

1) a) 18 inci maddesi, 27 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun geçici 35 inci maddesine eklenen 7 numaralı fıkra hükmü ve 30 uncu madde ile değişik Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 4 numaralı bendinin son paragrafı, 1993 takvim yılı gelirlerine de uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 26 net maddesi 31.12.1993 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihînde,

c) 1, 2, 3, 4, 5, 36, 37, 39 ve 40 inci maddeleri ve 12 inci madde ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 12 numaralı bendi ve Bakanlar Kuruluna yetki veren hükümleri yayımı tarihinde,

2) 17 ve 25 inci maddeleri, 16 ncı maddesi ile değişik Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendi ve 75 inci maddesinin ikinci fıkrasına eklenen 13 numaralı bent, 31 inci madde İle değişik Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının parantez içi hükmü, 1,1,1995 tarihinde,

3) 28 inci maddesi İle Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 39 uncu maddenin 5 numaralı fıkrası, 1.1.1997 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak Üzere 1.1.1997 tarihinde,

4) a) 19, 20, 21 ve 23 üncü maddeleri, 1994 yılı gelirlerine de uygulanmak üzere, 1.1.1994 tarihinde,

b) Diğer hükümleri 1.1.1994 tarihinde,

Yürürlüğe girer.

MADDE 40. — Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.